

עת"א 60104/12/22 - זיאד אלעביד נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים,מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 מרץ 2023

עת"א 60104-12-22 אלעביד(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' השופט עמית יוסף בן-חמו
עותרים	זיאד אלעביד (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר שעניינה חישוב תקופת המאסר שעליו לרצות.

טענות האסיר:

העותר נידון למאסר לתקופה של 22 חודשים (מאסר שלישי). ועדת השחרורים הורתה על שחרורו על תנאי. תקופת התנאי הייתה החל מיום 28.11.19 עד 18.10.20.

במהלך התקופה בה היה העותר משוחרר על תנאי, הוא הורשע בשלושה כתבי אישום ונדון לתקופות מאסר נוספות.

· בת"פ 34501-10-20 נדון ביום 24.11.21 למאסר של 15 חודשים החל מיום 30.05.20.

· בת"פ 13393-05-20 נדון למאסר 10 חודשים, חלקו חופף וחלקו במצטבר.

· בת"פ 4399-12-21 נדון ביום 06.09.22 לתקופה של 10 חודשים.

ביום 19.12.21 החליטה ועדת השחרורים להפקיע את הרישיון לכל תקופת הרישיון. באותו מועד, היה העותר "עצור" במסגרת ההליכים בתיק השלישי 4399-12-21.

העותר טוען כי בהתאם להוראות סעיף 22(א) לחוק השחרור על תנאי, היה צריך לחשב את ריצוי עונשי המאסר שנגזרו

עליו, בעקבות ביטול ההחלטה על הפקעת הרישיון - תקופה של 325 ימים, החל מיום 19.12.22.

לטענת העותר החישוב שנעשה ע"י שבס הינו שגוי.

תגובת המשיבה:

במסגרת בקשתה למחיקת העתירה, טענה המשיבה כי בעקבות הטענות שהועלו בעתירה, נערך ביום 02.02.23 חישוב מחודש של תקופת המאסר ועודכנה יתרת מאסרו של האסיר. לפי החישוב המעודכן, האסיר יסיים את ריצוי המאסר ביום 17.09.23.

המשיבה ציינה כי העותר הינו בסטאטוס של "עצור" עד תום ההליכים במסגרת הליך מקביל אחר.

בתום הדיון שנערך ביום 07.02.23 ניתנה לצדדים שהות ללבן את המחלוקת שביניהם ולנסות להגיע להסכמות או לחילופין לפרט את הפלוגתאות שביניהם ולהודיע לביהמ"ש דבר.

תשובה משלימה:

המשיבה הגישה תשובה משלימה, בה ציינה כי לאחר בירור ודין ודברים בין המשיבה לב"כ העותר, טענת העותר מתמקדת כעת באופן חישוב מועד השחרור המנהלי.

הצדדים ביקשו שביהמ"ש יכריע במחלוקת על בסיס כתבי הטענות.

העובדות שאינן במחלוקת:

- בתאריך **25.11.19** החליטה ועדת השחרורים על שחרור העותר ברישיון.
- בתאריך **12.12.21** נעצר העותר במסגרת ת.פ 4399-12-21.
- בתאריך **19.12.21** החליטה ועדת השחרורים על הפקעת רישונו של האסיר למלוא התקופה.
- בעקבות ההפקעה ולאור הוראת סעיף 22(א) לחוק שחרור על תנאי, החל העותר לרצות את תקופת ההפקעה - 325 ימים, החל מיום ההפקעה - **19.12.21**.
- בתאריך **16.09.22** נידון העותר לעונש מאסר של 10 חודשים כמפורט בתיק 4399-12-22.

- בתאריך **16.11.22** החליט ביהמ"ש המחוזי שדן בעתירה נגד החלטת ועדת השחרורים לבטל את החלטת ההפקעה ולהחזיר את הדין לוועדה.
- עם ביטול החלטת ההפקעה, הוסוו תקופת המאסר שריצה העותר (מיום 19.12.21 עד 16.11.22) לטובת העונש שהוטל עליו בתיק 4399-12-21. נעשה חישוב מחדש לגבי יתרת המאסר ונמצא שהעותר ריצה לפי חישוב זה את מלוא תקופת המאסר שהוטלה עליו בתיק 4399-12-21 ונותרה תקופה "עודפת" של 71 ימים שבהם ריצה העותר עונש מאסר בגין ההפקעה בטרם ביטולה.
- בתאריך **12.12.22**, בדיון חוזר שנערך בוש"ר בהתאם להנחיית ביהמ"ש המחוזי, הוועדה שבה והחליטה על ביטול רישונו של העותר והפקעתו למלוא תקופת הרישיון.
- בתאריך **07.01.23** נעצר העותר בגין עבירות נוספות שביצע, ועם כניסתו למעצר הוחל חישוב תקופת המאסר בגין ביטול הרישיון - 325 יום, בהתאם להוראות הדין שמתקופה זו נוכו לעותר הימים שהוא ריצה "בעודף" - 71 יום. כך שנותר לו לרצות בגין ההפקעה 254 יום.

טענות משלימות של העותר:

- העותר ריצה עונש מאסר בגין ההפקעה למשך התקופה 19.12.21 עד 16.11.22 - המועד בו ביטל ביהמ"ש המחוזי את ההחלטה ההפקעה והחזיר את התיק לדיון נוסף בפני וש"ר.
- לולא היה מגיש העותר את העתירה נגד החלטת וש"ר להפקיע את רישונו, הוא היה זוכה בשחרור תנאי ביחס לשתי התקופות. האחת, לתקופת ההפקעה והשני, עונש המאסר הנוסף של 10 חודשים.
- אמנם אכן נוכו לעותר 71 ימים "העודפים", אך בפועל התוצאה היא שהוא לא יזכה בניכוי מנהלי משום שגם כיום הוא מוחזק בסטאטוס של "עצור" עד תום ההליכים.
- העותר מבקש סעד ולפיו תנוכה לו "התקופה המנהלית" שלה הוא היה זכאי בתקופה שריצה 10 חודשי מאסר ולא זכה לה משום שהיה עצור בגין ההפקעה, וכן לקבוע לו תקופה מנהלית מתוך תקופת המאסר שריצה בגין ההפקעה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, נראה לי כי אין ממש בטענות העותר.

המשיבה הודיעה כי בעקבות הגשת העתירה, נבדקו שוב הנתונים ובוצע חישוב מחדש בעניין תקופת המאסר של העותר ובהתאם עודכנה יתרת מאסרו כך שהתאריך לריצוי מלא של המאסר הוא **17.09.23** ובהתאם תאריך השחרור המנהלי הוא 25.06.23.

לא ברורה לי הטענה לפיה משנזקפו ימי המאסר שחושבו בשלב ראשון כמתייחסים ל"הפקעה", לטובת תקופת המאסר של 10 חודשים שנגזרו עליו בתיק 4399-12-21, בעקבות החלטת ביהמ"ש המחוזי לביטול החלטת וש"ר להפקיע את

רישיונו, כי אז העותר זכאי לניכוי התקופה הנזקפת לטובת שחרור מנהלי.

אינני סבור שיש לחשב תקופת שחרור מנהלי בדיעבד לתקופה שהאסיר ריצה בפועל את עונש המאסר.

ככלל, כאשר נגזר על הנאשם עונש מאסר, עליו לרצותו עד תומו. אלא אם כן, התקבלה החלטה אחרת בטרם סיים את ריצוי מלוא עונשו, אם במסגרת החלטה של ו"ר משחרור מוקדם ורישיון או במסגרת החלטה מנהלית של הגורם המנהלי המוסמך לשחרור מנהלי מוקדם.

כשם שאין זכות קנויה לאסיר לשחרור מוקדם בתום ריצוי שני שליש מתקופת מאסרו, כך אין לו זכות מוקנית לשחרור מנהלי, ודאי שאין לו זכות לחישוב רטרואקטיבי ובדיעבד לאחר שריצה את מאסרו להכרה של ניכוי של תקופה מנהלית.

שחרור של אסיר טרם זמנו במסגרת שחרור מנהלי איננו מהווה זכות מהותית, אלא הנאה עקיפה במחסור מערכתית נקודתית במקומות כליאה מספיקים לאסירים.

יש לשוב ולהזכיר את העובדה שבכל מקרה העותר הינו היום בסטאטוס של "עצור" עד תום ההליכים בגין תיק נוסף, ולכן אין שום אפשרות לשחרורו המנהלי.

לפיכך, אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, כ"א אדר תשפ"ג, 14 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.